

Foto Gudrun Berlin

Översyn av preliminära värdeetrakter

Ädellövskog prioriterad naturtyp i Skåne

Ädellövmiljöerna är de artrikaste miljöerna i Skåne och ädellövskogen är också den skogliga biototyp som hyser flest rödlistade arter i landet. Skåne är det län i Sverige som har högst andel ädellövskog (18 % av arealen produktionsskog är ädellövskog), vilket innebär att Skåne har ett stort ansvar för dessa miljöer. Ädellövskog är också utpekad som en prioriterad skogstyp att skydda den i nationella skogsstrategin.

En övergripande utmaning är att behålla artrikedomen som finns i de skånska ädellövskogarna inkl. öppna trädmiljöerna. Ett sätt är att börja bevara och gynna värden knutna till ädellövskogar där de finns i dag i större koncentrationer såsom i en värdeetrakt för ädellövskog.

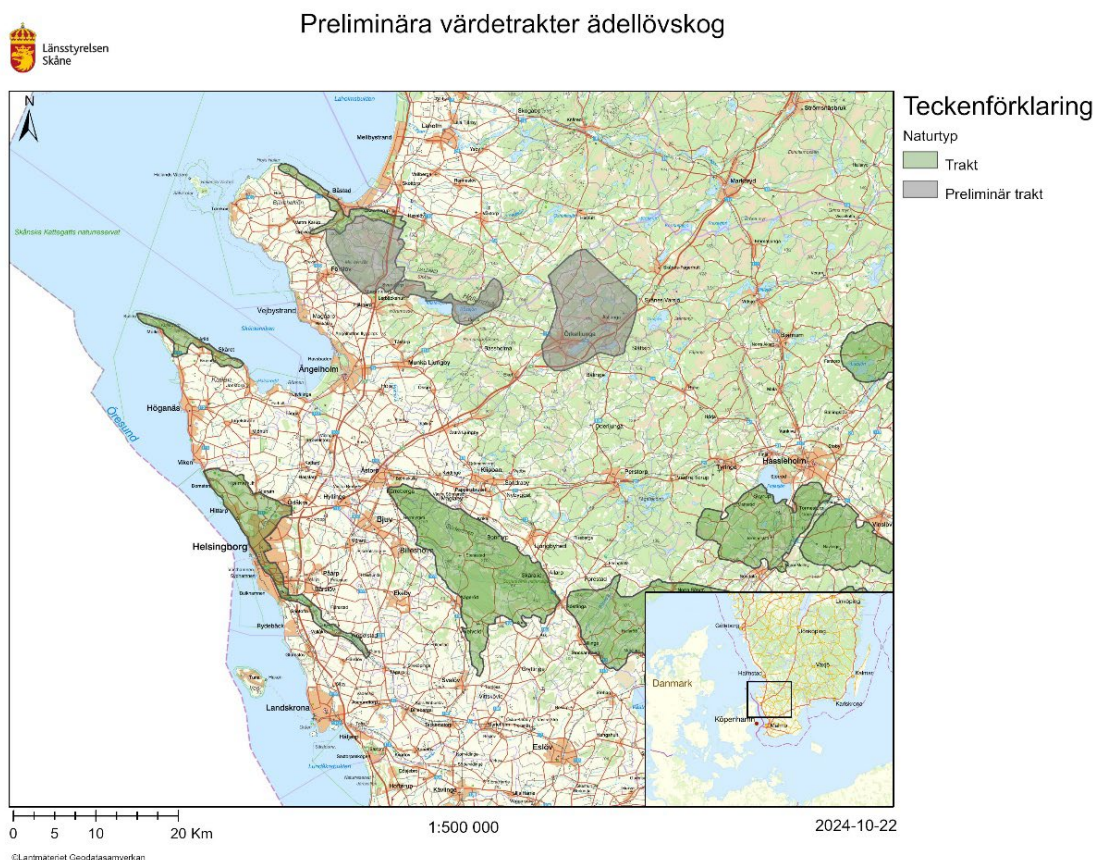
Värdeetrakt

Det är ett större länsskapsavsnitt med särskilt hög täthet av värdekärnor eller värdeelement för djur- och växtliv, inklusive biologiskt viktiga strukturer jämfört med vad som finns i omgivande landskap. En värdeetrakt är ingen skyddsform och innebär inga förändringar av markägares eller verksamhetsutövers rättigheter och skyldigheter. Vill du veta mer om värdeetrakter se länk i slutet.

Avgränsning av preliminära värdetrakter

Värdetrakterna för ädellövskog är gemensamma för Skogsstyrelsen och Länsstyrelsen och togs fram för första gången år 2010 inom skogsstrategin för formellt skydd. Inom arbetet med Grön infrastruktur (2018) och Skogsstrategin för formellt skydd av skog (2019) har dessa tidigare utpekade värdetrakter för ädellövskog uppdaterats. Tre av dessa blev preliminärt avgränsade.

Under hösten 2024 pågår en översyn av dessa tre som ligger i nordvästra Skåne och berör kommunerna Ängelholm, Båstad och Örkelljunga (se karta). Målet är att fastställa avgränsningarna av de preliminära trakterna.

Kartan visar Värdetrakter och Preliminära värdetrakter för ädellövskog i Skåne.

En värdetrakt ett redskap vid prioriteringar

Värdetrakter för ädellövskog är främst ett underlag vid prioriteringar för var i landskapet insatser kan och bör göras för att uppnå bäst naturvårdsnytta.

Markägare

För markägaren som har sin skog inom värdetrakten är det ett kunskapsunderlag och hjälp vid skoglig planering och naturvårdande skötselåtgärder, såsom vid naturvårdshänsyn och frivilliga avsättningar. För att bevara och skapa förutsättningar för biologisk mångfald av både ädellövträd och de arter som är beroende av ädellöv kan man stärka och binda ihop värdekärnor/livsmiljöer och arealen ädellövskog ökas.

Inom en värde-trakt kan markägare med fördel ta initiativ och föreslå formellt områdesskydd och eventuellt få ersättning för att bevara värdefulla ädellövskogar.

Exempel på miljöhänsyn och skötselåtgärder som kan göras för att gynna och stärka ädellövet

- spara träd och skogar med höga naturvärden koppade till ädellöv
- skapa efterträdare till gamla träd i det öppna landskapet
- spara död ved, både stående och liggande, såväl klen som grov ved
- spara senvuxna ädellövträd
- stöd för val och placering av frivilliga avsättningar
- binda ihop värdekärnor/bestånd med ädellöv

Skogsstyrelsen och Länsstyrelsen

För Skogsstyrelsen och Länsstyrelsen är värde-trakterna ett prioriteringsunderlag vid formellt skydd (biotopskydd, naturreservat och naturvårdsavtal). Ligger en intresseanmälan om områdesskydd från en markägare inom en värde-trakt prioriteras det framför en som ligger utanför. Det är viktigt att börja med att bevara och stärka där värdena finns idag. Att arbeta med värde-trakter är ett kostnadseffektivt sätt att öka möjligheterna till långsiktig funktionalitet för skyddade områden och för skogslandskapet som helhet.

Avgränsning och resultat

De avgränsningarna som är gjorda bygger på känt kartmaterial och artfynd. Inga nya inventeringar är planerade eller genomförda. Under hösten kommer områdena dock besökas översiktligt för att hitta bästa avgränsning.

Länsstyrelsen gör översynen i samverkan med Skogsstyrelsen. De slutliga avgränsningarna kommer att fastställas och redovisas på Länsstyrelsens hemsida senast 31 mars 2025 och är ett kunskapsunderlag inom Länsstyrelsen (Grön infrastruktur) och Skogsstyrelsen.

Vid frågor kontakta Gudrun Berlin eller Johan Niss, Länsstyrelsen Skåne vxl 010-224 10 00

Johan Niss / David Göransson

Länsstyrelsen Skåne / Skogsstyrelsen

Länk till mer information om värde-trakter:

[Nationella kartskikt med värde-trakter](#)

